

BUDA-PESTA

1 Febr. st. v.
13 Febr. st. n.

Va eși duminică.

Redact. : strad'a Havas nr. 1.

Nr. 5

ANULU XII.

1876.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

MORMENTULU COPILEI.

Susu pe o culme, 'n locu singuraticu,
Stà crucea négra unui mormentu ;
Ventulu ce sér'a sioptesce 'n frundie
Blandu recoresece acestu locu santu.

Pastorul canta in valea adanca,
Elu canta 'n taina unu cantu de doru...
Ah ! vrere-asíu, dómne, inca odata
S'audu celu cantecu, si-apoi — sè moru !

Si cum elu canta, éta din vale
Sosesce-unu june tristu caletoru ;
Er cum o zaresce crucea pe culme,
Stà 'n locu sermanulu tristu trecatoru.

— Se póte óre ? — aicea-i loculu !
Dice celu june greu suspinandu ;
Apoi saruta mormentulu rece
Si 'ngenunchéza lacremi versandu :

Copila draga ! angere dulce !
Ia-me la tine, ia-me 'n mormentu ;
Cáci lipsindu, draga, de langa mine,
N'am mangaiere pe-acestu pamentu.“

Ventulu vuesce gróznicu pe culme,
Cerulu de nouru s'a 'ncungiuratu ;
Pastorul canta tristulu seu cantecu,
Junele mortu pe mormentu s'a affatu.

E. d'Albonu. *)

INTEMEIATORII ROMANIEI.

— Schitie istorice. —

(Fine.)

In primavér'a 1396 armatele crestine
curgeau in josu la Dunare in dóue directiuni :
Sigismundu a inaintatu prin Serbia cu 60.000
militari ; éra francii in frunte cu fiulu regelui
conte de Nevers aa trecut prestu Moldo-Ro-
mania insocitu de 12 cavaleri, catra acestia a-
laturandu-se 20.000 de romani in frunte cu e-
roulu Mircea, trecéndu prestu Dunare, se unira
cu ostirile imperatesci.

Imperatulu Sigismundu tienendu revista
preste armat'a intréga cu numerulu de 100 de
mii *) a eschiamatu cu incredere : *d'ar cadé ceriulu
a supra mea inca l'asiu sustiené in bajonete.*

Bajazetu prindiendu scire de operatiunile
crestiniloru a lasatu combaterea Constanti-
noplei, si a venitu inaintea crestiniloru pana
sub zidurele Nicopolei langa Dunare, urmatu
de 200.000 de pagani.

Crestinii poliglotti se certau pentru antâ-
iatate si titule **) cavalerii franci in frunte cu
ducele lor, mandrii pentru fal'a lor natio-
nala, pretindeau ocarmuirea luptei, pana candu
imp. Sigismundu a oferitu onórea acésta eroului
*nostru Mircea ***)* ; acésta imparechiare a pro-

*) A se vedé Cesare Cantu vol. X. pg. 51.

**) Cesare Cantu totu-acolo.

***) Sethus Calvisius in opere chronologico :

*) Éra si unu nou colaboratoru alu nostru, de la care spe-
rámu multe bune si frumóse.
Red.

dușu desastrulu ostiriloru crestine. Diu'a de 27 septembrie 1369 e di fatala in analele Europei.

Cavalerii franci verindu-se peste mesura nainte, turcii cei din frunte s'au prefacutu a fugi, atunci francii li-au datu nevala infricoșiata; paganii inse de cu bunu timpu implantase pari desi in calea loru in dosu la nescari tufari; acum strabatandu turcii nainte, au statutu la strunge, oprindu calaretii crestini, carii apoi confundaandu ordinea bataliei, cu imbulzél'a cea mare s'au sfarmatu unii pe altii, ca asié apoi paganii sè-i sfarme pe toti aliatii crestini. Resipindu-se astu-felu tóta taber'a crestina, imperatulu a scapatu cu multe nevoi pe o luntre pascarăca, éra Mircea a renturnatu sdrobotu in tiér'a sa.

Acum tiranulu ingamfatu deculéza intr'o di 10.000 prinsonieri, *) pe unii i tramite in sclavia la Brusa in Asia; éra pe principele de Nevers cu alti 24 soci i-a liberatu pentr'unu pretiu de 200 mii galbeni.

Dupa perderea de la Nicopolea, mare parte a Europei s'a intristatu, Constantinopolea se fece jucaria paganiloru, ca si Roma betrana óre-candu in manile vandaliloru si cherusciloru; imperatulu Ioane Paleologu impreuna cu patru fii ai sei urma castrele invingatoriului si i cersiá buna-vointia; éra tierile dincóce de Dunare s'au amplutu de fiori, dintre tóte inse fulgerulu erá sè cada mai inainte a supra Romaniei.

Fulgerulu cade in potici si derapana stegiarii cei mai innalti si frumosi mai antâiu; asié erá fara indoiéla cumca Bajazetu fulgerulu ardiatoriu mai inainte va cadé cu maní'a sa a supra lui Mircea, nu numai pentru cà i erá Romania la indemana, ci mai vèrtosu pentru cuventulu cà Mircea erá in ochii popóreloru dunarene principele celu mai cavalerescu, ori in limb'a nóstra celu mai resboinicu.

Va fi inse cu cale sè-lu cunóscemu mai d'aprópe; càci cu paganulu de Bajazetu acum ne-amu fi uritu.

Murindu Danu II Basarabu, boierii tierci au alesu domnu cu unanimitate pe Mircea, fiulu lui Radu II, si fratele principelui repausatu.

Acestu principe deschide o era nóua, plina de activitate, in istori'a Romaniei.

Mai inainte se intaresce din laintru, unindu

aice sè cumanacimu mai antâiu pe betranulu Mircea, unde se inchina geniului lui militariu Europ'a civilisata.

*) Cesare Cantu totu acolo.

mai strinsu Romaní'a mare cu Romaní'a mica *); dupa aceea privesce cu ochi ageri in afara.

Din afara Romaní'a avea pe vecin'a dumanósa, Ungaria. In contra lui Sigismundu, regele Ungariei, s'a intaritu cu Poloni'a, legandu tractate de aperare si de nevala solidarria **); éra in contra paganiloru a pasitu in actiune comuna cu staturile crestine de dincolo de Dunare, a nume cu Lazaru despotulu Serbiei, cu domnulu Albanici si cu regele Bosniei.

Acum, fiindu cà inamicéti'a Ungariei cu a Romaniei a fostu totu cea vechia, cunoscuta de sub anjoueni, nu o producemu in concertu, cà cu atâtu mai limpede sè ne cuprindemu cu paganii; totusi cà sè fimu intielesi, observamu atât'a cumca: dupa ce Romanii aru fi datu a trei'a lectiune amara unguriloru in batai'a de la muntele Paseria (Pazara), cà si odata lui Carolu si Ludovicu, éra si fecera ómeni buni; de aice i-amu vediutu si i vomu vedé a uneori in actiune comuna in contra paganiloru.

Sè trecemu deci asié in peninsul'a Emului.

Staverindu-se sultanulu Amuratu I in Adrianopolea (1362), imperiulu bizantin — marginitu la impregiurulu Constantinopolei, si tóte provinciile crestinesci din peninsul'a Emului erau amenintiate cu perire.

Periclulu comunu a deschisu ochii crestniloru; dar tóte au fostu tardiu. Imperatulu Ioane Paleologu, in locu sè se fia pusu in solidaritate cu bulgarii, romanii si serbii, a plecatu a cersi ajutoriu pe la curtile apusene, oferindu ponteficelui romanu Inocentiu VI subordinea bisericeii orientale celei apusene. — Intre aceste Amuratu a stinsu róndu in róndu regatele si despotatele crestine; éra urmatoriulu lui Bajazetu I, prin invingerea de la Nicopolea, a ingropatu pentru totu-de-una independinti'a popóreloru slave si romane din tóta peninsul'a Balcanului.

Bajazetu, cutroprindu staturile din drépt'a Dunarei, a amenintiatu in róndu d'antâiu esistinti'a Romaniei si a Ungariei, sub cuventu cà atâtu Mircea, câtu si Sigismundu detera ajutoriu, ba se si pusera in fruntea actiunii

*) Cele 13 judctie ale Romaniei cu cele 5 ale Banatului Crajovei, cà-ci aceste din urma de candu se inchinase principele Basarabu lui Radu-Negru, si pastrara autonomí'a administrativa, nu cu pucina pedeca pentru organismulu intregu si solidariulu alu principatului.

***) A se vedé Dogielu la G. Sin. Chron. Rom. tom. I a. 13. 90.

in luptele din campulu Merlei Casiovia 1389, si de la Nicopolea.

Acum Mircea vediendu norii cei grei ce se aradicara a supra patriei strabuune, negur'a si intunereculu ce planá din colo de Dunare preste momintele tieriloru crestine decurendu eutropite,*) ca sè opréscá desastrulu — de e mai cu potintia — s'a aplecatu ursitei grele, puterei necomparabile, s'a supusu de cu bunu timpu suprematiei otomane, inse sub conditiuni onorifice: „tiér'a sè se gurverneze dupa legile ei, domnulu ei sè se aléga cá mai nainte prin boierii sei, in frunte cu mitropolitulu, sè aiba dreptu d'a face resbelu si pace; inse in semnu de innalt'a protectiune sè respunda la anu portii otomane 500 arginti turcesei“.

Abiá inse doi ani trecura, Bajazetu calcandu tractatele in picioré, a cerutu de la Mircea 10 mii de galbeni si 500 de teneri la anu; atunci domnulu Romaniloru, sè deie esemplu nemuririi stranepotiloru sei, decátu sè se plece dusmanului ingamfatu a preferitu lupt'a gloriósa, de si puterile eran necomparabile.

Bajazetu deci asié infuriatu a plecatu de la Adrianopolea**) cu ostiri infricosiate, sè infranga pe acel'a, carele acum de multu nu-i cadea la anina, si trecéndu peste Dunare pe la Silistria s'a asiediatu in castre langa Rovine in judetulu Jalomitiei.

Mircea suindu poporulu, ori mai bine be-tranii si nevestele cu copii, la muntii Prasovu (Focsieniloru), cu voinicia a plecatu la campulu luptei, si dandu nevala a supra paganiloru, cu barbatia romana in bataia sangerósa a infrantu pe dusmanu, nu numai, ci alungéndu-lu peste Dunare, l'a persecutatu pana la Adrianopolea, si asié liberandu pamentulu patriei romane, Romani'a in cursu de 67 ani n'a mai fostu calcata de pagani.

In bataia de la Rovine ni se infatisiá croulu nostru in tota marirea, ni se infatisiá cá unu geniu ocrotitoriu, carele a infrantu *antaidala in Europa* pe dusmanulu comunu, pe Ba-

*) Citámu pucine sire din cronicile popóreloru dumarene de pe timpii d'atunce: Devastarea erá atátu de mare, incátu nu se audica prin sate nici cocosiu, nici pruncu, nici fructu, nici vita, nici cumperatoriu, nici vindicatoriu: nu se aratá nici boieriu, nici deregatoriu, nici aperatoriu; poporulu imprastiatu cá turmele de lupu ingrozitu, prin munti, paduri si rípi, fara spriginu si mangaiere, animele barbatiloru se facusera mai debile decátu ale muieriloru; cei ce traiau, fericiau pe cei morti, si cei ce muriau se binecuvintau s. cl. D. Fotino. Ist. Gen. a Daciei Part. IV. pg. 17.

**) Capita'la turciloru in Europa pana a nu cuprinde Constantinopolea.

jazetu fulgerulu ardiatoriu, la a caruia detunetu cadiura in mormentu atáte staturi; d'a caruia lovire tremurá Bizantiulu, a peritu Lazaru Samoderjeciu despotulu Serbiei, s'a stinsu Sismanu, regele Bulgariei; éra imperatii Constantinopolei Paleologu cu fiii sei se umiliá cá sclavi neputinciosi; l'a infrantu singuru cu virtutea Romaniloru, parasitu de poloni cu carii legase trei pacturi desierte; insielatu de Sigismundu, cu tóte cá in congresulu de la Brasiovu 1395 se legara cu juramentu.

D'aice respectulu cu carele s'au purtatu otomanii facia cu Roman'a in tóte tractatele de mai tardiu.

Acum Mircea remanendu in linisee, s'a indeletnicitu in lucrurile pacei, a imbunitu administratiunea, a regulatu milt'a pe picioru statornicu, a mutatu curtea domnésca de la Argesiu pe véra la Tergovisce, éra pe iérna la Bucuresci, radicandu in amendóue locurile palatiuri. Elu a ziditu si monastirile de la Cozia si Codmeni. In urma, dupa o domnia, plina de marire, de 17 ani, s'a mutatu la alta viétia; remanendu in animele Romaniloru ca si unu altu intemeiatoriu de patria.

I. S. Selagianu.

FRANCISCU DEÁK.

Mórtea lui Franciscu Deák a stérnitu doliu generalu in natiunea magiara. Luptele politice incetara la cosciugulu lui si tóte partidele grabira sè-i duca tributulu recunoscintiei loru.

Lacremile reginei se contopira cu ale cetatieniloru, si cununile parchiei domnitóric fure insotite de ale poporatiunii din tóte clasele.

Diuarielc — fara deosebire de partida si limba — tóte aparura in doliu, ma inca si cele esterne publicara necrológe fórtc simpaticc.

Rara distinctiune acésta pentru unu cetatianu, si mai alesu pentru unu barbatu, care apartinú unei natiuni mici.

Acésta onóre s'a facutu, spre a incoroná cea mai profunda intieleptiune de omu de statu, inzestrata cu unu caracteru nepetatu.

Ori cátu de aspre atacuri a induratu Deák in viét'a sa de la adversarii sei politici, una inse toti au trebuitu sè-i recunóscá totu-de-una, cá adeva elu a fostu unu caracteru de modelu.

Si acést'a i-a cástigatu prestigiulu mare si generalu la natiunea magiara, — acést'a i-a eluptatu stim'a tuturoru strainiloru, cari cugeta seriosu, si cari scíu ce fericita e natiu-

nea, care are in fruntea ei unu omu de omenia.

Publicandu in nrulu presinte portretulu acestui barbatu, si noi numai acestei idei din urma ne inchinamu. Departamu dara de la noi ori ce tendintia politica, ce dora ni s'ar atribui. Antaiu pentru ca foi'a acest'a nu este politica; si a dou'a, pentru ca si deca ar apartine ore-carei partide, in momintele aceste n'ar gasi potrivitu se vorbesca din punctulu de vedere specialu alu profesiunii sale.

Cronicari fideli ai evenimentelor, facemu si noi — celu putinu in parte — ceea ce acuma tote diuariile ilustrate din Europa indeplinescu in mesura mai mare. Eta totulu!

Si acuma ar urma se adaugemu in giurulu acestui portretu si o biografia. Inse noi gandimu, ca este de prisosu se facemu o descriere mai speciala. Importanti'a lui principala ni e deja cunoscuta in generalu.

Va ajunge dara se schitiamu numai, ca fu nascutu la 17 oct. 1803, in comun'a Söjtör, comitatulu Zala, in Ungaria, unde parintele seu era proprietariu de pamentu cam de mijlocu. Studiä numai in patria, facu censura de advocatu, servi ca dirigatoriu la comitatulu seu — inse fara plata. la 1833 se alese deputatu si de atunce numai odata nu fu alesu, in 1848 a fostu ministru de justitia, si in urma pana la morte deputatu, conducatorulu unei partide. autorulu impacatiunii din 1867.

In diuaristic'a romana s'a scrisu mai de multe ori, ca Deák este descendintele unei familie macedo-romane, care in secolii trecuti se numia „Pescariu.“

Amu auditu insi-ne pe fericitulu Gozsdu, carele avea cunoscinti'a familiei Deák, sustinendu cu tota positivitatea acesta origine.

Dilele trecute acesta s'a remprosperatu de unu diuaru romanescu. Diuariile magiare si magiarone tote luara notitia de ea; inse nici unulu nu se 'ncerca macaru d'a combata acesta asertiune, probandu, ca Deák si de origine a fostu magiaru.

De aceea noi ne simtinu si mai tare indemnati a crede, ca stramosii lui in adeveru au fostu Romani.

Si deca acesta se va constata, noi Romanii ne vomu pute mandri, ca amu datu magiarilor nu numai pe celu mai mare belliduce, Ioane de Huniadu; pe celu mai mare rege, Mateia Corvinulu: dar si pe celu mai mare omu de statu!

Caletoria de pe pamentu in luna.

— Dupa JULES VERNE. —

(Urmare.)

II.

Ide'a lui Barbicane.

La 5 octomvre, ser'a la 8 ore, localurile clubului tunarilor (Union-square 21) fure cuprinse cu unu asaltu din cele mai strasnice.

Salonele lui devenira intr'atata de inde-suite, incatu strainii — cari nu erau membrii clubului — nici cu pretiu mare nu-si putura capeta locu intr'insele.

Era sal'a cea mare, unde se tieneau adunările generale, de asta-data fu marita prin o galeria improvisata, care mai ca se rupse sub greutatea multimei care o ocupa.

Stelpii se inzestrara cu insemne de res-boiu, intre cari tote soiurile tunurilor, tres-curiloru, bombelor si glontieloru, erau forte bogatu represintate, incependu de la tunulu de asediu cu gur'a cea mai gigantica si pana la tertierolulu de busunariu.

Presedintele, cu patru secretari, ocupa locu pe o tribuna mai innalta. Colonelulu Barbicane era unu barbatu de etate cam de patru-dieci ani, bine conservatu, cu esterioru curagiosu, ososu, rigidu si de o espressionee rece. Dinsulu era putinu cavalerescu, dar cu atatu mai aventuros; si chiar si 'n cele mai cutediatorie intreprinderi ale sale si-pastrá totu-de-una directiunea practica.

Candu orologiulu suna optu, elu se scola si incepu a-si face propunerea, pe care toti o asteptara cu o curiositate iritata si o ascultara cu atentiunea cea mai incordata.

Accentuandu pe scurtu parerca sa de reu pentru incetarea repede si neasteptata a resbelului, dinsulu exprima necessitatea, ca — in urmarea acesteia — clubulu se-si caute unu altu terenu de activitate spirituala si se-si indrepte atentiunea spre o directiune ore-care noua.

Apoi dinsulu continua astu-felu:

— Sunt deja cate-va luni, onorabi domni societari, ca mi-am pusu acesta intrebare: ore, remanendu de totu in cerculu nostru, la tunuri, n'amu pute se incepemu unu ce grandiosu, o intreprindere demna de secolulu alu XIX, cu care — folosindu-ne de stadiulu inaintatu alu balisticeii — amu pute se producemu unu resultatu stralucitu?

— Asiá-i, asiá-i, — strigara societarii, — noue ni trebue o idea noua.

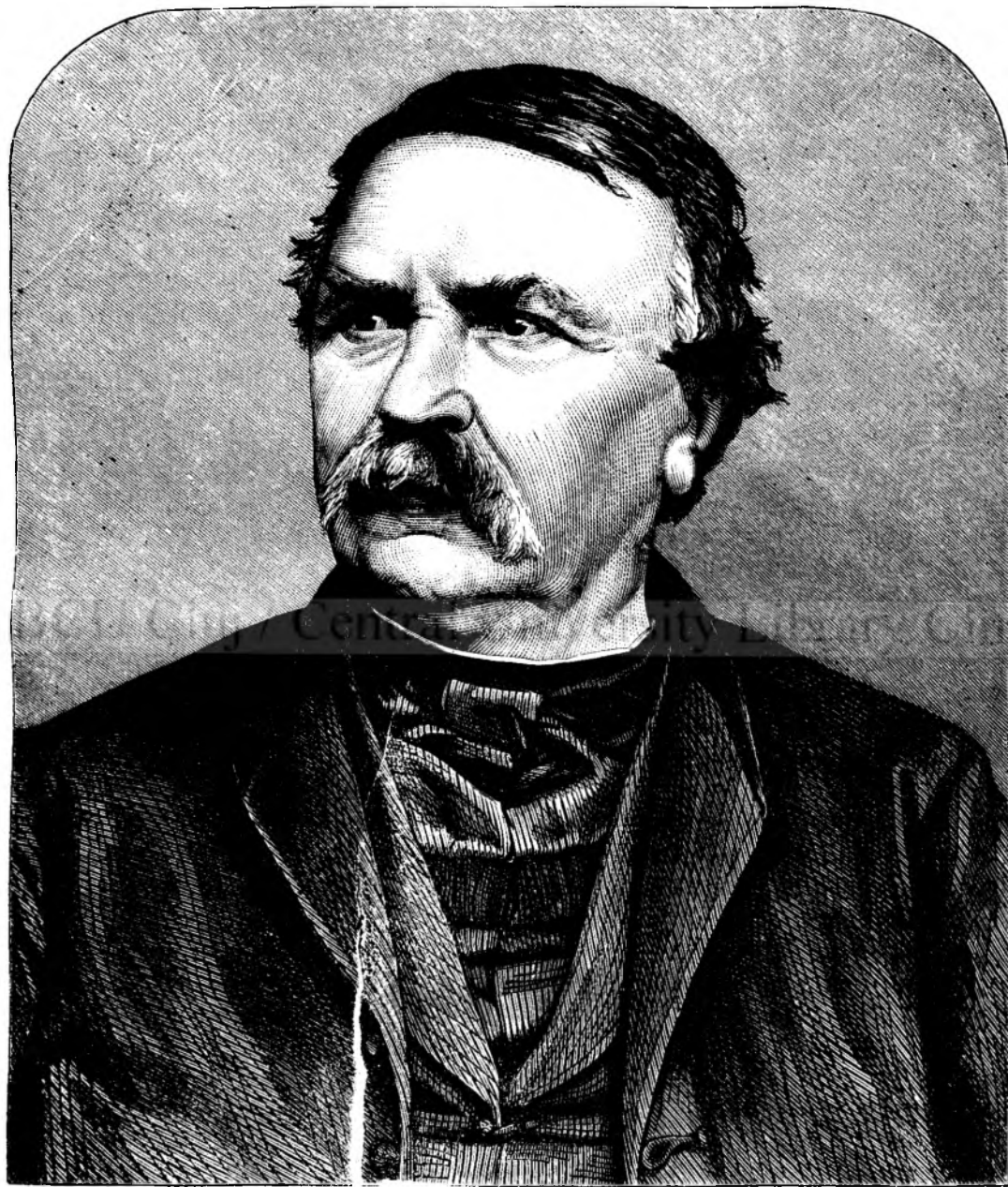
Si colonelulu Barbicane continua:

— E bine, domniloru, eu atât'a am totu meditat, cautat, analisat, scrutat si calculat, pana ce in sfirsitu am aflatu ceva, ce in alte tieri s'ar paré unu ce absurd, nerealisabilu, dar ceea ce prin conlucrarea nóstra se va puté realisá.

— S'audimu, s'audimu!

— Acésta idea e vrednica de dvóstre, démna de secolulu nostru, de starea inaintata a sciintiei; si nu me indoiescu, cà ea va face sansatiune in tóta lumea.

— Sensatiune? — strigà cu entusiasmu

Franciscu Deák.

Publiculu primí cu cea mai mare placere acésta impartestre, si asteptá cu nespusa curiositate finca ei.

— Acuma — continuà colonelulu Barbicane — voiescu sè ve impartesiescu ide'a mea, planulu meu.

unu tunaru passionatu, care nu mai putea de bucuria.

— Sensatiune, si inca ne mai pomenita, de care ómenii nici n'au visatu, — respunse Barbicane suridiendu.

Inse ascultatorii se superara, cà acelu tu-

naru passionatu intrerupse pe presiedinte, deci lu-chiamara la ordine, prin strigate de: „S'au-dimú pe domnulu presiedinte.“

Facéndu-se linisce, Barbicane reluà vorb'a cu tóta seriositatea:

— Asiá credu, onorabili societari, cà nu este intre dv. nici unulu, carele sè nu fi vedutu lun'a, sèu sè nu fi auditu vorbindu-se despre ea.

— Nu, nu, — strigara toti.

— Nu ve mirati, dara cà acuma voiescu sè indreptu atentiunea dv. catra acésta stea a noptii. Cine scie, déca nu este reservatu pentru noi, cá sè devenimu Columbii acestei lumi necunoscute?!

Introducerea acést'a desceptà si mai multu curiositatea ascultatorilor, si Barbicane continuà:

— Ómenii si pan'acuma au studiatu multu lun'a; mass'a, condensitatea, greutatea, relatiunile, departarea, miscàrile, rolulu ei in sistemulu solariu, tóte sunt hotarite precisu; despre suprafat'a ei avemu charte de luna mai asiá de precise, cá si despre pamentu; fotograf'ia a facutu unu capu de opera la infatiasirea figurei lunei. Pe scurtu: noi scimu despre luna tóte, câte amu pututu sè aflàmu despre ea, pe bas'a cunoscintieloru si deductiunilor matematice, astronomice, optice si fisice, — *inse o comunicatiune directa intre pamentu si luna inca nu existe.*

Acésta idea deschise o lume nóua in cerculu de engetare alu membriloru clubulú de tumari.

Este unu ce naturalu si cunoscutu, cà de pe pamentu in luna nu se póte cladí cale ferata, nici linia telegrafica; singur'a comunicatiune, pe care o putea inticlege presiedintele Barbicane, numai prin descarcarea unui tunu mare s'ar puté mijlocí, numai déca s'ar impusca in luna unu glontiu mare.

Si acést'a apartinea de totu sferei de activitate a clubulú.

— Sciti dvóstre, — continuà presiedintele, dupa ce descrie cu colori viue si cu desiteritatea unui omu de specialitate, tóte incercàrile diferiteloru natiuni, d'a puté caletori in luna, — sciti, ce progressu a facutu de câtu-va timpu balistic'a (sciint'ia umpluturii armeloru,) si la ce perfectiune s'aru fi inmaltiatu armele de focu, déca resbelulu ar mai fi duratu inca numai câti-va ani. Sciti si aceea, cà — in generalu — puterea de resistintia a tunurilor si puterea de estindere a pravului (ierbei) de pusca sunt nemarginite. E bine, mane candu din

acestu principiu, mi-am pusu acea intrebare, cà — cu preparatiune a nume facuta si tinendu contu de conditiunile calculabile ale resistintiei — óre n'ar fi cu putintia a tramite in luna unu glontiu de tunu?

Unu giganticu sgomotu de aprobare intrerupse pe presiedintele, si entusiasmulu nu mai voi sè incete.

Inse elu se rugà de adunare, sè binevoiésca a-i permite sè-si póta incheiá propunerea.

— Am desbatutu cestiunea acést'a din tóte punctele de vedere, si calculatiunile mele nerestornabile m'au condusu la acea convingere, cà unu glontiu, care in secund'a cea d'antâiu va avé o iutiéla de 12.000 yardi (cam 6000 de stangeni,) cu o impuscatura indreptata spre luna, negresitu trebue sè sosésca acolo. In urmarea acesteia, onorabili domni societari, am onóre a propune, sè facemu acésta mica incercare!

Este cu neputintia a descrie efectulu vorbirii presiedintelui Barbicane.

Unu entusiasm nemarginitu cuprinse intrég'a adunare. Strigate de: „Hip, hip, hurrah!“ se audira, facéndu sè resune sa'la.

Nu e mirare; artileristii sunt mai asiá de stentorici, cà tunurile lor.

Mai multi insi luara cuventulu. Se facura niste propuneri improvizate relative la esecutare, sèu la inceperea pregatirilor.

Entusiasmulu deveni atâtu de mare, incâtu mai toti incepura a vorbi, facéndu fiacare felu de felu de planu, — si intr'aceste se facu miédia-nópte.

Numai atunce li plesni prin minte unora, cà dieu acuma ar fi bine sè se duca p'a casa.

Inainte de despartire, se numi o comisiune, care sè puna ide'a in lucrare si sè conduca tóte agendele urmatórie.

Acésta comisiune se compuse numai din patru membrii: sub presiedint'ia lui Barbicane (care in casulu voturiloru egale fu investitu si cu votulu decisivu), amiculu nostru I. T. Maston, apoi generalulu Morgan si maiorulu Elphiston.

La incheierea siedintiei, societarii aredicara pe umerile lor pe Barbicane, si astu-felu lu-dusera a casa la locuint'ia lui.

Din diu'a acést'a numele colonelulu Barbicane deveni unulu din cele mai poporale in Statele-Unite.

(Va urmá.)

—•••••

RANELE NATIUNII.

— Romanu, de JOSIFU VULCANU. —

(Urmare.)

— Dar barbatulu meu n'a vinitu cu dta? — lu-intrebà comites'a, care vediendu pe Albinescu intrandu singuru, devini fôrte tulburata.

— Nu, — respunse elu seriosu.

Comites'a tresari.

Ea sciea, ce a impartesitu barbatulu dinsei lui Albinescu. Sperà resultatulu celu mai bunu. Dar acuma, rentorcându-se acest'a singuru si cu o fatia morósa, se desamazi cumplitu.

Ea deduse din acest'a, că convorbirea barbatiloru nu numai nu avú nici unu resultatú doritu, dar aceea produse tocmái contrariulu; că barbatii de siguru se certara, se despartira superati, si că din caus'a acest'a nu petrecú barbatulu ei pe óspele seu pana la ea.

Apoi vediendu, că nici dins'a nu pré reesí d'a puté însufletí pe soaf'a lui Albinescu, neplacerea ei imbracă o forma visibila pe fati'a ei.

Cu tóte aceste inse nisú sè suridia, si dise in tonu liniscitu:

— De siguru are vr'unu lucru grabnicu!

— Asiá credu si eu. — respunse Albinescu, cu alusiune.

Dupa aceste Albinescu si famili'a sa se recomandara. visit'a — cam lunga — se incheiá, si dinsii se departara.

A dóu'a di, pe candu Albinescu se rentórsa la mosi'a sa, la notarii si judii administrativi din acelu cercu a si sositu unu tramisú alu comitelui supremu, carele in numele acestuia oprí pe toti a dá mana de ajutoriu la alegerea lui Albinescu.

La o septemana apoi Albinescu conchiamá o alta conferintia, inse la acest'a nu se presintá nici jumetate din membrii adunati la conferintia prima.

Intre ceialalti lipsira si Bumbescu, Gabilescu si Cimbrudanu. Si lipsindu acestu din urma nu mai erá cine sè dica unu toastu intru sônetatea celui mai mare Romann. Va sè dica, nici însufletirea nu putú sè fia asiá de mare.

V

Pas'ulu primu.

Istori'a nóstra se continua in cancelari'a advocatialea a lui Stefanu Zimbranu, pe care nu-lu mai vediuramu din inceputulu naratiunii nóstre.

De asta-data inca erá sêra, că si in momentulu in care lu-vediuramu pentru prima-óra; acuma éراسi se afiá singuru in odai'a sa, si éراسi erá fôrte ocupatu — intocmái cá si atunce.

Deosebirea inse erá in felulu de ocupatiune. Atunce elu cetaá o epistola de amoru, si meditá a supra ei; ér acuma siedeá la mésa si lucrá la unu procesu.

Acésta ocupatiune seriósa intr'atát'a i preocupá spiritulu, încátu dinsulu nici nu bagá de séma, că cine-va batú la usia si de dóue ori.

In urma celu din afara, urindu-i-se a asteptá vr'unu respunsu din lăintru, deschise usi'a si intrá, mai urmandu-i si altulu.

Stefanu numai atunce si-innaltiá capulu de la harthia, candu i vediú inaintea sa.

Érasu Bumbescu si Cimbrudanu.

— Ah! ce suprinde mi-faceti voi! — le dise elu, scolandu-se de la mésa si stringându-li manile.

— Dóra te conturbánu? — lu-intrebà Bumbescu.

— Ba. Nu e asiá grabnicu. Mi-pare bine, că ve vedu la mine.

— Apoi déca tu in veci nu mai víi pe la noi, nici tu nu te mirá, că ne vedi arare ori, — i dise Bumbescu.

— Eu — luá vorb'a Cimbrudanu — lu-escusu si lu-iertu. Candu cine-va este candidatú de insoratiune, nu pré are timpu sè se mai ocupe si cu altii, afara de mirés'a lui.

— Nu numai insoratiunea mea, dar si lucrurile mele advocatiale inca me impedeá d'a ve puté cercetá asiá adese-ori, cá mai de multu.

— Ai multu de lucru? — intrebà Bumbescu.

— Am destulu! Dar én siedeti! Poftiti pipe, tigári si tigarete!

In urmarea acesteia, Cimbrudanu si-alese o pipa mare, Bumbescu luá o tigara, érasu Stefanu si-facú o tigareta, — si toti incepura a fumá.

— Eu me miru de tine, frate Stefanu, — incepú Bumbescu conversatiunea, — că cum mai poti lucrá atát'a! Candu am fostu mai tineru, nici eu n'am figuratu tocmái intre cei leniosi, inse nici odata n'am facutu ceea ce faci tu.

— Ce? — intrebà Stefanu.

— Că siedi tóta diu'a a casa si lucrí câtu trei, — respunse Bumbescu.

— Nu crede ast'a, — dise Stefanu, — eu lucru numai atát'a, câtu póte sè luere unu omu. Si nimicu mai multu.

— Cátu póte! — reflectá Bumbescu, — dar intre putintia e mare deosebire. Asiu puté sè dicu, că putinti'a — este vointi'a. Eu déca vreu multu, apoi si potu; déca nu vreu, nu potu.

— Si fiindu că nici odata nu vrei multu, — incepú Cimbrudanu rídiendu...

— Numai tu sè taci, — grabí a-lu intrerumpe Bumbescu, — omu mai leniosu decátu tine nu este.

— Apoi totusi lucru mai multu decátu multi tineri de acuma, — se escusá Cimbrudanu. In vremile nóstre cele betrane am lucratu si eu destulu, pentru că atunce amu fostu siliti sè lucránu, de cunva amu voitu sè traínu. Tinerimea de atunce nu erá nici asiá de pretensiva, nici asiá de neactiva, cá si aceea de acuma. Atunce ne bucuránu, de cunva puteamu obtiné vr'unu postu de cancelistu; ér acuma fia-care tineru indata-ce ese din scoli, vré sè fia numai decátu celu putínu protonotariu. Atunce lucránu; ér generatiunea de acuma se feresce de ori ce ocupatiune seriósa.

— Lauda-te, gura! — dise Bumbescu rídiendu. Inse gluma de gluma, tu cam ai dreptu. Cu atátu mai tare trebue dara sè ne miránu de fratele nostru Stefanu, carele — de si membru alu generatiunii nóue — este totusi atátu de diligentu. Dupa parerea mea, e paguba, cá in timpulu de acuma cine-va sè se zoléseá intr'atát'a.

— Pentru ce? — intrebà Stefanu cu mirare.

— Pentru că nu se platesce. Recunoscinti'a si remuneratiunea au esitu din moda. Plat'a leniosului e aceea-si cu a celui mai diligentu. Celu ce se ostenesce, perde timpulu insedaru.

— Asiá vorbesci cá si-unu filosofu modernu,

— observă Stefanu. — De candu ai acestu aeru neobicinuitu?!

— De candu m'am facutu si eu omu cu minte.

— Ah! Ti-gratulediu!

— Crede-me, că nu acel'a este intieptu, care are minte multa, ci celu-ce o scie intrebuintă, — continuă Bumbescu. Sè mai fiu inca odata tineru, asiu sci cum sè traiescu mai intieptiesce. Inse acuma e tardiu. Mi-am trairu traiulu, mi-am mancatu malaiulu, — cum dice Romanulu. Dar tu esti tineru, tu poti sè te acomodezi lunei, că sè traiesci mai usioru si mai stralucitu.

— E bine, éta te ieu instructoru, — dise Stefanu, — spune-mi ce am sè facu?

— Mai nainte de tôte nu lucră asiá multu!

— Apoi?

— Lasa-te de advocatura!

— Si din ce sè traiescu?

— Oh! frate, unu tineru că tine are o suta de terenuri, numai sè voiésca si sè scia a se folosi de impregiurări.

— De exemplu?

— Vei primi unu postu bunu, unde nu vei avé mai nici unu lucru, si vei capetá o plata fôrte frumósa. Sunt de aceste destule la noi.

— Dar eu n'am nici unu meritu pentru asemenea posturi.

— Nici nu trebue sè ai — in trecutu. Numai sè promiti concursulu teu in — viitoriu.

— Nu te intielegu.

— Sè vorbescu dara mai apriatu! Nici odata timpulu n'a fostu mai favorabilu, decâtu acuma, pentru că si noi Romanii inca sè putemu inaintá la unu traiu mai usioru. Guvernulu are trebuintia mare de spriginitori in tôte natiunile, si remuneréza fôrte bogatu pe toti cei ce i se insotiescu.

— Va sè dica, sè-mi renegu totu trecutul? Sè autorizezu pe ori si care trecatoriu sè-mi plesnéscu in fatia, că sum unu ticalosu? Si — mai multu decâtu atât'a — sè-mi vendu linisceu consciintiei? Pentru ce? Pentru că nelucrandu nimica, totusi sè traiescu bine, sè me imbuibu chiar? Nu! Eu nu voiu face acés't'a nici odata!

— Respunsulu teu, — dise Bumbescu, — nu me suprinde. M'am asteptatu la elu, pentru că esti unu omu de anima, unu omu inca pré tineru.

— Si tocmai pentru că sum inca tineru, mai potu sè lucru. Si eu, de si mi-ar placé sè ducu o viétia mai comóda, că-ci activitatea acés't'a pré incordata me obosescu, totusi preferu a lucră diu'a si nóptea, decâtu sè primeseu propunerea ta.

— Se vede, că n'ai priceputu-o, — luá verb'a si Cimbrudanu. Fratele Bumbescu nu poftescu sè-ti renegi trecutul; asiá ceva elu, că omu de omenia si cá nationalistu, nici n'a pututu sè gândésca.

— Nu, nu, — aprobă Bumbescu. Nu este aice verb'a de renegarea trecutului. Celu-ce ar pretinde ast'a, ar fi unu ticalosu. Si de siguru nu eu, care am incaruntitu in lupt'a nationala, asiu fi carele sè ti-o propunu. Eu asiá cugetu, că ar fi de ajunsu si o apropiare numai. Éta totulu!

— Dar eu nici atât'a nu voiu face.

— Apoi se'ntielege de sine, că tu vei face ce vei voi. Eu numai ti-am spusu parerea mea. In loculu teu, eu n'asiu siovaí a primí o astu-felu propunere.

— Nici eu, — adause Cimbrudanu.

— Prin o opropiare, tu nu ai compromite de felu trecutul tu. Principiulu teu in generalu ar remané neclatitu; numai represintarea aceluia, tactulu, s'ar stramutá in câtu-va. In locu de a fi aspru in cuvinte, ai deveni dulce in vorbe si neclatitu numai in fapte. Eu gândescu, că prin o astu-felu de procedere, natiunea nu numai nu ar perde, dar inca ar si câtigá. In interesulu nostru nationalu, ar fi fôrte de doritu sè adoptâmu toti acés't'a tactica.

— Pré bine, frate Floriane, — dise Stefanu, — me miru inse, că cum de tocmai tu vfi sè-mi vorbesci asiá, carele nu de multu in conferinti'a din Pruneni ai vorbitu cu tóta puterea oratoriei tale pentru sustinerea stindardulu nostru nationalu.

— Ceea ce am disu atunce, aprobu si acuma, — se escusă Bumbescu, — vreu si acuma sè luptâmu sub stindardulu nationalu, si sè-lu innaltâmu câtu mai susu. Numai in privinti'a mijlóceloru m'am ganditu mai seriosu, si am aflatu cu cale sè-mi schimbú parerea in câtu-va.

— Si pentru ce?

— Pentru că am bagatu de séma, că pe calea apucata atunce nu ni vomu puté realisá scopulu. Care este scopulu nostru? Sè alegemu in cerculu nostru unu deputatu romanu! Va sè dica, nu persón'a, ci principiulu este cestiunea de capetenia. Principiulu s'a sustinutu, inse in privinti'a persónei facuramu o greșiéla. Si aice afu eu lips'a de tactu.

— Cum asiá?

— Asiá, că noi in locu de a candidá pe unu omu de programa moderata, cu care amu fi pututu reesi forte usioru; amu candidatu pe unu barbatu, care apartine partidei ultra-nationale, care nu va puté intruni increderea tuturor, si cu care — prin urmare — dóra nu vomu puté triumfá, si astu-felu principiulu va fi espusu unui pericolu mare.

— Asiá e, — aprobă si Cimbrudanu. Si pan'a-cuma s'au aredicatu multe voci in contra acestei candidaturi. Comitetele supremu si toti diregatorii magiari o combatu cu tóta puterea loru, ér noi bietii notari romani cauta sè ne plecâmu si sè facemu pe vointi'a loru, de cumva nu vremu sè fimu scosi din posturi. Pe noi dara nu ve mai puteti radiemá.

— Pentru că sunteti niste ómeni slabi. Dici, că ve voru scóte din postu, déca nu veti fi capete plecate. E bine, séu sunteti niste notari buni, adeca tôte lucrurile vi sunt in ordine — séu sunteti niste ómeni negligenti si fara ordine; in casulu primu n'aveti ce ve teme, ér in alu doile — primiti numai o pedépsa meritata si nici decâtu nu suferiti vr'unu martiriu. Omulu de omenia nu se teme de nime si totu-de-una are curagiulu opiniunii sale.

— Frumóse vorbe, dar grele de tradusu in realitate, — reflectă Cimbrudanu. Trebue sè scíi frate, că in ori ce ordine esemplaria sè ni se afle tôte lucrurile notariale, judele administrativu si vice-comitetele ni potu face atâte vecsatiuni, câte vreu, — déca in politica nu ne purtâmu cum le place loru. E bine, déca suntemu saraci, si déca mai avem si familia numerósa, nu ni se póte dara luá in nume de reu, că ne plecâmu.

— Nici decâtu, — secundă Bumbescu la rôn-dulu seu.

— Precum vedu, — dise Stefanu, — voi ati si serbatu „Schimbarea la fatia“ si ati vinitu aice cu

propusulu cá sè me capacitati, sè pornescu si eu pe calea, pe care vedu cá ati ratecitu si voi.

— Nu, frate, — respunse Bumbescu, — n'amu vinitu sè te capacitamu. Unu omu inteligentu cá tine n'are trebuintia de capacitare, ci numai sè scia starea lucrului. Noi amu vinitu cá numai sè-ti impartesimu, ce efectu reu a produsu in unguri candidatur'a facuta de noi; tie, pentru cá tu esti ginerele respectabilului barbatu.

— Si-apoi?

— Sè ne svatuimu, ce sè facemu? — respunse Bumbescu.

— Pentru ce sè ne mai svatuimu! — reflectà Stefanu. Ar fi o perdere de timpu. Unulu din voi nu pòte avè opiniunea sa, celalaltu si-o totu schimba. Dumnedieu scie pentru ce interessu? La conferintia voi ati avutu cea mai mare gura, voi ati pledatu mai cu focu pentru unu candidat u romanu de programa nationala, voi ati voitu sè luptati cu tóta lumea: si éta acuma voi sunteti cei d'antâi, cari viniti sè semnati neghina, lasitate si degradare intre Romani! Precum se vede, in voi nu este nici o constantia. Astadi vorbiti asiá, mane inse veti fi capabili a sustiné contrariulu. Cu voi dara nu vreu sè me svatuiescu. Sè vorbimu despre alte-cele!

— Mei Stefane, — incepù éراسi Bumbescu, — ne condamnă fara temei. Acusi vei vedé si tu, cá am dreptu. Inse acuma nu e timpu sè vorbimu despre ast'a. Caus'a e fòrte seriósá si urgenta. Consvatuirea nu se pòte amaná.

— E bine, vorbiti dara ce ve place! — li dîse Stefanu.

— Mai antâiu ti-omu spune ce vorbescu ungurii, — incepù Bumbescu, — apoi vomu adauge si parerea nóstra. Ei dicu, cá nici decátu nu voru puté fi pentru Albinescu, ma voru lucrá cu tóte puterile in contra lui. Inse déca vomu candidá pe altu Romanu, cu o programa mai moderata, voru spriginí bucurosu candidatur'a lui.

— Va sè dica, — observà Cimbrudanu, — o candidatura nóua ne-ar scóte din incurcatur'a acést'a.

— Nu-mi pasa, — dîse Stefanu, — la ast'a me invoiescu si eu. Soerulu meu va renuciá bucurosu, càci si acuma numai silitu a primitu candidatur'a.

— Ungurii, — continuà Bumbescu, — ni-a si numitu persón'a, a caruia candidatura si dînsii aru salutá-o bucurosu.

— Pe cine? — intrebà Stefanu curiosu.

— Ghici! — respunse Bumbescu.

— Dóra nu pe tine! — observà Stefanu.

— Nu dieu, ci pe tine, — incheià Cimbrudanu.

Stefanu tresari.

— Mei, ómeni buni, — le dîse elu dupa pauza, — dar ce-mi vorbiti voi verdi uscate?!

— Nu-su aceste glume, ci vorbe serióse, — respunse Cimbrudanu. Asiá dicu ungurii, asiá ti-le-amu raportatu si noi.

Urmà tacere de câte-va minute, sub decursulu carora atátu Cimbrudanu, cátu si Bumbescu scrutau cu atentiune efectulu impartesirii loru pe fati'a lui Stefanu.

Apoi acestu din urma incepù:

— E bine, si care e parerea vóstra!

— Sè primimu toti si sè primesci si tu, — respunse Bumbescu. In cátu pentru Albinescu, elu de siguru va renuciá bucurosu in favorulu teu. Astu-

felu si noi vomu fi satisfacuti si si ungnrii voru fi multiamiti. Pacea va fi generala, si tu vei fi alesu prin aclamatiune.

— Dar stati, fratiloru, si nu dati cu urd'a 'n turd'a! — respunse Stefanu. Cu tóte cá mie mi se face onórea cea mare, eu totusi nu potu sè o primescu asiá iute, pana ce nu voiu eseminá bine tóte impregiurările.

— Primesce si nu face vorbe multe! — strigà Cimbrudanu.

— Dar eu nu intielegu, de unde am acést'a popularitatea mare si pentru ce au ungurii asiá incredere in mine? — dîse Stefanu.

— Pentru cá ei te sciu mai moderatu decátu pe Albinescu, — respunse Bumbescu.

— Mai moderatu! — esclamá Stefanu, — in adeveru, eu sum mai moderatu. Inse déca numai acest'a e motivulu loru, nu primescu; pentru cá ori cátu de moderatu sum, totusi nu voiu impededá nici odata reesírea unui mai radicalu decátu mine!

— Dar audi, cá reesírea lui e fòrte indoiósá, — observà Bumbescu, — tu nu vei impededá dara nimica, ci vei asigurá succesulu unei cause bune.

— Nu potu, fratiloru, nu potu sè primescu, — dîse éراسi Stefanu. Alegeti pe altulu. Pentru mine ar fi unu sacrificiu pré mare. Asiu perde multu.

— Din contra, ai câstigá, si prin tine amu câstigá si noi Romanii, — reflectà Bumbescu.

— Déca asiu siedé pe la camera, toti clientii m'aru parasí, si in scurtu timpu mi-asiu puté inchide cancelari'a advocatiale.

— Nici n'ai mai avè trebuintia de ea, — observà Bumbescu.

— Si din ce asiu trai? Dóra din diurnele de deputatu?

— Ba nu, — respunse éراسi Bumbescu, — càci n'ai remané tu multu timpu nici deputatu.

— Si ce m'asiu face? Dóra ministru?

— Ministru chiar nu, — dîse Bumbescu cu gravitate. De o-camdata te-ai multiami cu unu postu mai micu, si te-ai rentóce a casa in mijloculu nostru in calitate de comite supremu.

Stefanu sarí in picióre maniosu si se restí:

— Frate Floriane, nu m'am asteptatu, cá cineva sè vina a me batjocóri tocmai in cas'a mea.

Bumbescu se scolà asemene, si respunse cu solemnitate:

— Dómne, apera si feresce de asiá ceva! Momentulu este multu mai gravu, decátu sè-mi plesnésca prin mînte a face vr'o gluma ori satira.

— Asiá e, — aprobà Cimbrudanu.

— Ceea ce ti-am spusu, nu e nici scornitur'a, nici combinatiunea mea.

— Nu, nu! — dîse Cimbrudanu.

— Eu ti-am raportatu numai ceea ce mi-au spusu ungurii, si din partea mea n'am adausu nimica.

— Asiá e, — strigà éراسi Cimbrudanu.

— Ungurii, frate Stefane, dicu cá déca tu vei fi alesu deputatu, numirea ta de comite supremu va urmá in curendu, càci comitele de acuma si-a si datu deja dimissiunea. Caus'a ast'a e stabilita inainte asiá. Va sè dica nu mai urméza, decátu cá tu sè primesci candidatur'a.

(Va urmá.)

S A L O N U :

Calindarul septemanei.

Duminică a fiului risipitoru, Evang. Luca Cap. 11 st. 31--32.

Dumin.	1 13	Sf. Mart. Trifon.
Luni	2 14	(†) Intimplinarea Domnului.
Marti	3 15	Sf. si Drep. Simeonu si S. Ana profet.
Mercuri	4 16	Cuv. Par. Isidoru Pilusiotulu.
Joi	5 17	Sta Mart. Agathia.
Vineri	6 18	Cuv. Par. Vucolu Episcop.
Samb.	7 19	Sf. Parteniu si Cuv. Luca. ©

Curierul modei.

Budapesta 10 fauru. Scump'a mea amica! Raportul modei Parisiane ni impartesiescu ori ce noutate pe terenul modei dreptu inaintare catra bunulu gustu, inca si atunce, candu acele straformari noue nu sunt decât niste idei fara gustu si bizare ale cutarei dame de moda extravaganta.

De exemplu, nici despre tali'a (Leib) toaletelor de balu de acuma nu se poate dice, nici cu cea mai mare bunavointia, că aceea tinde spre gustulu frumosu; că-cu mijloculu strimtu cu brân, in giurulu caruia tunic'a umflata incungiurá figur'a cá o ghirlanda de nori, a fostu multu frumosu si mai cu gustu, decâtu acuma aceste talie lungi, si pantierate, cari mai alesu in jocu ni infatisieza pe dame in forme de niste papusie.

E bine, gustulu celu bunu se scie ajutat, si de exemplu o dama mica nici odata nu va purta talia pantierata lunga, ci va face destula concessiune modei, deca in partea dinainte a taliei va pune óse de pesce, ér dinapoi va prevedé-o cu o siesla usióra.

Florile se intrebuintieza in carnavalulu acesta in abundantia mare; cu ghirlande intregi se decoréza nu numai rochi'a, dar si tali'a susu la umere si josu pe partea inferióra a taliei pantierate.

Pentru tine, scump'a mea, care esti blondina cu peru auríu, va fi fórte eleganta o toaleta de faille ros'a-palida, dinainte trasa netedu inderctru, si dinapoi cu cretiuri fórte adanci si cu slepu fórte lungu. Pe rochia nu vine nici fodra, nici tunica, dar in loculu acestora vei aplicá o ghirlanda de rose lunarie si fire lungi de érba, cosuta cá tunic'a-zadia (Schürzen-tuniqué,) si capetele cununei dinapoi voru cadé de-a lungulu pe slepu. Tali'a pantierata sè fia decorata cu asemene ghirlanda, josu si in giurulu umereilor. In perulu peptenatu in susu innaltu érase se puni rose si fire de iérba de aceste.

Pentru mam'a balului inca potu sè recomandu o toaleta fórte frumoasa. Rochia de faille, din colórea crème, decorata cu illusionu albu si dantele de Brusela. Tunic'a incungiurata de o cununa, compusa de geranie rosie-inchise si mai deschise cu frundie de catifea négra; si de a supra, in giurulu taliei adancu decoltate, intre dantele si pufurile de illusionu, érase asemene ghirlanda. In perulu buclatu, a supra fruntii, in forma de diadema trei stele de diamantu, inse cusute pe catifea négra, ceea ce innaltia lucórea diamantului, — ér mai napoi si mai innaltu, asemenea decoratiunii rochiei, se punu niste geranie si dóue pene albe mai mici.

Cá toaleta de serata, va fi fórte potrivita modei de acuma, rochi'a de metasa vêneta-deschisa, din josu cu trei fodre inguste. Tali'a si tunic'a-zadia din metasa de aceea-si colóre, dar mai usióra, cu volanturi de atlasu albu. Pe tunica se punu dóue sire de tiortiori lati, din metasa alba; unu siru la margine, celaltu cam in mijlocu. Pe partea de josu a taliei pantierate asemene se voru cósse tiortiori, de a supra in giurulu umereilor érase; inse mai antáiu, in locu de berth, se va pune o incretitura ingusta din una colóre a stofei. In perulu blondinu séu brunetu, buclatu, se va impunge o péna alba si una vêneta, pe cari le va tine de olalta o panglica séu catifea séu ceva juveleria.

Fét'a cea mica, in primul balu, negresitu sè mérga in gaz albu séu tarlatan, cu talia de metasa alba, inse florile nu trebuie sè fia tocmai albe; in primul balu dins'a póte luá hiacinte de colórea rosei, amestecate cu jazmine; crini si rose comune etc. Dar si parfumulu ei de flori sè fia din aceea-si flóre pe care a ales'o pentru decorare.

Petrecere buna! A ta

Alesandrina.

B o m b ó n e.

— Domnule, dta m'ai ofensatu. Vomu duclá. Unulu dintre noi trebuie sè remana locului.

— E bine, remái dara dta, eu n'am timpu. Me recomandu.

*

— Vedi, frate, nu e frumosu de la tine, cá nu vrei sè-mi imprumuti nici acei miserabili de 5 fl. Intre amici este o datoría, cá unulu sè ajutore pe altulu.

— E bine, inse „unulu“ sum totu-de-una eu, éra „altulu“ — tu.

*

— E bine, cum ti-place fotografi'a acést'a?

— Ah! e escelenta! Inse óre pe cine represinta?

— Pe mine!

*

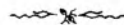
Aperatoriulu (la tribunalulu corectionalu:) Domniloru! Pedéps'a dictata e fórte aspra. Considerandu slabulu organismu fisicu alu clientulu meu, nu se póte crede, cá elu sè fia in stare o suportá viét'a in chisóre — pana la mórtea sa.

*

Érase la tribunalulu corectionalu.

Presiedintele: Apoi mei Nicolae, cum ai pututu tu, omu cu minte, sè bati pe omulu acést'a?

Acusatul: Apoi candu esti mortu de biétu, Dumnedieu par' cá ti-ia mintea, domnule presiedinte!

CE E NOU?

Statu'a lui Stefanu celu Mare. Comitétulu de administratiune alu clubului proprietarilor din Iasi a luatú initiativ'a pentru ridicarea in acelu orasiu a unei statue equestre a lui Stefanu celu Mare, prin

subscriptiune publica. Acésta opera nationala s'a primitu de Domnitoriulu sub patronagiulu seu. La Bucuresci inca s'a formatu unu comitetu spre acestu scopu. Vice-presiedintii acestui comitetu sunt: Calinicu, mitropolitulu Ungro-Vlahiei, si Dimitrie Ghica.

Camer'a deputatiloru in septeman'a trecuta a desbatutu novel'a legii pentru monopolulu tutunului, apoi legea pentru formalitàile testamentului.

Spesele inmormentării lui Deák, precum raporta foile unguresci, se urca la 25—30,000 fl.

Eternisarea lui Deák. Ministeriulu a propusu camerei unu proiectu de lege pentru eternisarea memoriei lui Franciscu Deák. Proiectulu contine 4 paragrafi. Primulu contine inarticularea meritelor lui Deák, alu doile dispune a se cladí unu monumentu cu statu'a lui, prin subscriptiunea publica; alu treile ordóna, cá ministeriulu in fia-care anu sè raporteze legislativei despre starea fondului; si in fine, alu patrale, cu esecutarea acestei legi insarcineza pe intregulu ministeriu.

Mai multi deputati, cari au datin'a d'a petrece totu p'a casa in comitatulu lor si nu vinu decâtu numai candu si candu la camera, au patitu-o reu in dílele trecute. Aflandu mórtea lui Deák, si-adusera a minte si ei, cá va fi cuviinciosu sè se infatisieze si dín-sii la inmormentare. Deci vinira mai toti. Celu d'antâiu lucru patrioticu alu lor fu, d'a merge la cass'a camerei, spre a-si cere diurnele. Inse ce neplacuta li fu mirarea, candu cassariulu li spuse, cá presiedintele a opritu a se platí diurnele acelor deputati, cari absentéza unu tîmpu mai indelungatu. Avisu unoru deputati ai nostri!

Pentru statu'a lui Deák magistratulu Budapestei a si votatu 20,000 fl. Orasiulu Fiume a votatu 1000 fl. Vizocna 100 fl.

Indolintia generala. Corespundintii nostri din tóte partile ni descriu cu colorile cele mai viue indolintia, ce a cuprinsu tóte clasele inteligintiei nóstre pentru totu ce este nationalu. Cu durere luámú noti-tia de acésta impartesíre, si dicemu si noi cu „Gazet'a“: „Ceva mai multu zelu si energia, mai multu interessu si mai mari sacrificie pentru caus'a nationala nu numai cá n'ar stricá, ci ar fi chiar de doritu!“

Dom Louis Garnier a muritu. Cine a fostu elu? Unu calugaru la Grande-Chartreuse in Franci'a. Elu, cá adevratu calugaru, s'a ocupatu si de licóre, si inca nu fara succesu. Elu a inventatu renumit'a licóre Chartreuse, galbena, verde séu alba. Mai nainte de a se inventá, calugarii de la Grande-Chartreuse erau saraci; de atunce inse, cam de 50 ani, ei se imbogátira, cáci licórea manastirii produce milióne in fia-care anu.

Carnevalu.

Primulu balu de curte in Vien'a s'a tînutu in 5 fauru. Imperatés'a a intratu in sala de bratiu cu archiducele russescu Alexis, carele e fiulu celu mai tineru alu tiarului.

Balu romanescu in Viena. Societatea academica „Romanfa Juna“ din Viena va dá si in carnevalu acest'a unu balu romanescu, sub patronatulu pré stimatelorú dómne: Matilda Dumba, Maria de Filisiano, Maria de Florescu, Elena de Marenzeller, si sub presiedintia de onóre a pré stimatului domnu c. r. majoru a nob. de Marenzeller. Balulu se va tîné la 19 fauru. Vinitulu este menitu pentru cabinetulu de lectura alu acestei Societáti. Presiedintele comitetului

arangiatoriu e dlu Neagoe, secretariulu dlu Tilea, si cassariulu dlu Blasianu. Balulu se va tîné in Grand-Hôtel.

La Blasiu reuniunea filiala a femeiloru romane de acolo a datu unu balu la 17/29 ianuarie in sala otelului nationalu.

Totu la Blasiu s'a tînutu in 11 fauru unu balu pentru ajutorarea studentiloru saraci in casu de bóla.

In Lapusiulu ungurescu la 19 febr. se va arangia unu balu romanescu. Vinitulu curatu va fi alu fondului scólei principale romane de acolo.

La Branu s'a tînutu in 6 febr. balu romanescu, in folosulu fondului scolariloru saraci.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Iancu C. Niculescu si-a serbatu la 18 30 ianuarie in Bucuresci cunun'a sa cu domnisiór'a Eufrosina Bourchi.

Dlu Constantinu Christescu la 25 ianuarie s'a cununatu in Bucuresci cu domnisiór'a Ana Dobrescu.

Dlu Nicolae Crucinu, invetiatoriu diriginte la scóla granitierésca din Vaida-rece, Transilvania, la 26 ianuarie si-a incredintiatu de fitóri'a socia pe domnisiór'a Maria Popovicu din Telechi-receea.

Biserica si scóla.

Dlu St. Sihleanu, unu june romanu din Bucuresci, care in etate de 18 ani a luat doctorulu in dreptu, acuma la 19 ani, a primitu laurea in sciintiele naturale la universitatea din Neapolea. „Gasimu Romani, — díce „Trompet'a“ — cari se distingú in tóte partile in studiile lor. N'amú aflatu inse inca pan' acum, cá unu june de 19 ani sè fi atinsu asemene culme!“

Societati si institute.

Societatea geografica romana din Bucuresci a fostu convocata a se intruní in adunare generala la 1/13 fauru. Domnitoriulu a promisú a presidá insu-si si de asta-data acésta adunare. Dnii: professorulu Grig. Stefanescu, capitanulu Brateanu, colonelulu Barozzi, dr. Brandia, capitanulu Capitaneanu si Math. Dragiceanu, aveau sè tina disertatiuni.

In Careii-Mari studentii romani de la gimnasiu si-au constituitu si pe anulu acest'a societatea lor, si a nume astu-felu: conducatoru dlu professoru Teodoru Dringou, vice-presiedinte Georgie Beresiu, secretariu Iuliu Lobontiu, notariu I. Maniu, percep-toru Teodoru Petru si bibliotecariu Iuliu Vida.

O societate nóua. „Gazetei“ i se scrie din Alba-Iulia, cá sergentii de la regimentulu nr. 50 de acolo au infintiatu o societate de lectura, cu scopu de a se desvoltá in cunoscintiele militare si ale limbei materne. Succesu bunu!

Unu culegatoriu de litere premiatu. Fói'a tipografiloru francesi „Imprimerie“ impartesiesce, cá unu culegatoriu de litere fu premiatu de Academi'a francesa pentru poesile sale, cu unu premiu de 1500 franci.

Literatura.

„**Sclavulu Amorului**“, romanu originalu, in trei tomuri, de Iosifu Vulcanu, a aparutu de sub tipariu completu. Pretiulu opului intregu este 3 fl. Se afla de vendiare la redactiunea acestei foi.

„**Foiti'a Predicatorului Saténului Romanu**“ a incetatu la finea anului trecut.

„Column'a lui Traianu," redactata de dlu B. P. Hasdeu, a reaparutu érași. Dorimu, că in viitoriu sè pòta esì mai regulatu.

„Preotulu," noulu organu de publicitate bisericescu, care avea sè iésa in anulu acest'a la Gherla, sub redactiunea dlui Georgie Pasca, n'a pututu inca sè apara.

Unu nou diariu politicu a aparutu la Buzeu. Titlulu lui este „Buzeulu," apare duminec'a, sub redactiunea dlui C. D. Danescu.

O revista noua. Cu incepere de la 15 fauru va aparé in Bucureși o „Revista literaria si sciintifica" sub directiunea dlui B. P. Hasdeu pentru partea literaria, si a dlui dr. Brandia pentru partea sciintifica. Pretiulu pe unu anu 20 lei, adaugandu-se pretiulu espeditiunii.

La Clusiu a aparutu in 15/27 januarie o foitia romana intitulata: „Lumea Noua," gazeta „seriosa si voioasa," sub redactiunea dlui N. F. Negrutiu. Va aparé de dóue ori in luna. Se va dá ca suplementu la „Predicatoru," dar se primescu si abonaminte separate.

M u s i c a.

La Táboorszky si Parsch in Budapesta se afla de vendiare patru brosiure de piese musicale romane. Titlulu loru este: „Melodies valaques." I: „Roumanie. Recueil de dnanses et d'airs valaques originales"; II: „Bouquet de melodies valaques originales"; III: „L'écho de la Valachie, chansons populaires Roumains"; IV: „Les Bords du Danube. Chansons et danses Roumaines."

Industria si comerciu.

Ninsorile multe din septeman'a trecuta causera, că pe căile ferate de la miédia-di comunicatiunea érași s'a intreruptu pe câte-va dile.

Industria de cersitoriu. Dilele trecute in Paris s'a vediutu pe bulevarde o copila bine imbracata, care opriá pe trecatori cu esclamatune: „Domnule, (séu dómna) ti-ai perdutu banii!" Dupa care ea deschidea unu portmoneu vechiu, in care straluciau cincii louisiori. Déca trecatorii i respundeau, că ei n'au perdutu bani, copil'a li dicea: „Mi-pare fórte reu, căci astu-felu asiú fi capetatu si eu ceva daru de la dta; inse acuma voiu fi silita a duce banii la politia, unde nu voiu capetá nimica." In urmarea acesteia mai fiacare i daruia ceva, si ea traia bine. Intr'o di inse ea o pati, căci unu trecatoriu i respunse, că in adeveru elu a perdutu banii aceia. Fu silita dara a-i predá. Strainulu se departá. Inse nu copil'a fu pacalita, ci strainulu, căci banii erau falsi.

Cladirea calei ferate pe lini'a Brasiovu-Ploesci — precum ni spune „Gazet'a" — inca nu e pusa in cursu de lucrare cu tóta securitatea si resolutiunea, cu tóte că terminnlu, pana candu are a fi gata dupa contractulu invoitu, e scurtu facia cu dificultătile, ce se intimpina printre munti. Cu finea an. 1878 calea acésta de incopciarea linielor ferate Brasiovu-Ploiesci trebeu sè fia gata dupa contractu, si lumea, mai vèrtosu cea comerciala, astépta cu mare nerabdarie seriosulu inceputu alu acesteia cladiri, care e cestiune vitala pentru viétia comerciului si a comunicatiunii intrevicinale.

F e l i u r i t e.

O statistica curioasa. Istori'a lumii numera 2540 imperati si regi cari au domnit peste 64 popóre. Din acestia: 299 au fostu goniti dupa tronu; 64 au abdicatu; 20 s'au sinucisu; 11 au devenitu nebuni; 100 au muritu in resbelu; 123 au fostu facuti prisionieri; 95 au fostu martirisati; 151 au fostu asasinati; 62 otraviti; 108 condamnati la mórte. Si se mai vedu inca amatori de tronuri!

Suvenirea mortiloru.

Ioanu Moldovanu, proprietariu in Simandu, comitatulu Aradu, a repausatu in finea lui ianuariu.

Aurelia Papp, fic'a dlui Mateiu Papp de Gridu, a repausatu la Têrgulu-Muresiului, in etate de 21 ani.

Lazaru Maxinu, parocu gr. or. si administratoru protopopescu in Apahida, Transilvani'a, a repausatu la 3 febr., in etate de 44 ani, si alu preotiei 21.

Ghicitura de semne

de Maria Josofu.

52u109a 3ia 7a 5i 67u 1065a
O! 10o134o 10 47a 8a 10ea!
2i 12e 913ea 2a 5i 3e 13a 5a,
E 9a 37u125u 4e 11a13e 87ea,
2a, 913u 3i124u i12 1i5u7i 13i12e
9e-a13u 3eu 5i12u 2ai1237'u12 7aiu
4u132ei lia 3ia 4e13a 3i 12e
2a o 4u13 2e4i 4i13 10aiu!

A11e25a1247i.

Deslegarea ghiciturei din nr. 1 :

„Aurelia."

Bine au ghicitu-o dómnele si domnişórele: Ana Popescu, Maria Crisanu, Maria Rimbasiu, Emilia Popu n. Marcusiu, Sofia Cerniciu, Amalia Lipovanu, si domnii: Nestoru Opreatu, Teodoru Mamulescu si Avramu Popescu.

Post'a Redactiunii.

Siria. Coregerea adresei s'a facutu. A fostu gresiel'a espediturei

Zizin. Cealalta, fiindu că s'a publicatu deja in altu locu, nu o putemu intrebuintiá. Dar celalalte le asteptámu.

Dlui I. A. L. Asteptámu. Fóira se tramite la ambele adrese.

Bucureși. Dlui P. G. Ceremu respunsu la epistol'a ce v'amu adressatu in lun'a trecuta!

Indreptare. In nrulu trecutu in rubric'a „Ce e nou" s'a dísu, că dintre oficiarii armatei austriace numai 8 scú romanesc. Sè se coréga, că „8 percente."

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1876. Calea tierii nr. 39.